

הכנסת העשרים

יוזמים: חברי הכנסת
שרן השכל
מירב בן ארי
רועי פולקמן
דב חנין
אילן גילאון
אמיר אוחנה

פ/20/2547

הצעת חוק לתיקון פקודת הסמים המסוכנים (מדרוג עבירות ועונשים בסם קנבוס), התשע"ו–2016

1. ביטול סעיף 10 בפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג–1973¹ (להלן – הפקודה), סעיף 10 – בטל.

2. אחרי סעיף 25 לפקודה יבוא:

"פרק ג'1: עבירות ועונשים בסם הקנבוס

תחולה והגדרות 25א. (א) הוראות פרק זה יחולו על אף האמור בכל דין.

(ב) בפרק זה –

"גידול לשימוש עצמי" – גידול בהיקף שלא יעלה על שתיל אחד;

"כמות זרעים לשימוש עצמי" – כמות של עד 15 זרעים;

"כמות לשימוש עצמי" – כמות של עד 5 גרם;

"סם" – קנבוס או שרף של קנבוס.

25ב. (א) לא יישא אדם, מעל גיל 21, באחריות פלילית בשל עבירה לפי סעיף 7(א) בסם בכמות או בכמות זרעים לשימוש עצמי.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

(ב) בעבירות לפי סעיפים 25 ו-25ד, רשאי בית המשפט לקבוע שאדם מעל גיל 21 ביצע את העבירה ולהטיל עליו קנס, אך לא ירשעו בביצוע העבירה ולא יירשם רישום במרשם הפלילי, כמשמעו בחוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981², בגין ביצוע העבירה כאמור.

שימוש אסור בסם 25ג. הצורך סם בשטח ציבורי, ומלאו לו 21 שנה, דינו – קנס 1,500 שקלים חדשים; לעניין זה, "שטח ציבורי" – כפי שיוגדר בחוק עזר של הרשויות המקומיות.

החזקה אסורה של 25ד. המחזיק סם בכמות העולה על הכמות לשימוש סם עצמי שלא לצורך סחר, דינו – קנס 2,000 שקלים חדשים.

החזקה ושימוש 25ה. אדם שמלאו לו 21 שנה, רשאי להחזיק כמות מותרים לשימוש עצמי ולגדל שתיל לשימוש עצמי כהגדרתם בפרק זה.

מטרת הצעת החוק היא למנוע רישום פלילי מיותר לציבור המשתמשים בקנבוס, מעל גיל 21, לשימוש עצמי בלבד.

למעלה ממיליון ישראלים צורכים קנבוס בצריכה מזדמנת, כאשר ציבור המשתמשים ברובו אינו ציבור עבריני. מדובר באנשים נורמטיביים מכל שכבות האוכלוסייה, אנשי אקדמיה, אנשי ציבור ועוד, אשר צורכים קנבוס בשעות הפנאי.

מחקרים רבים, וביניהם דוח של ועדה בין לאומית לבחינת מדיניות הסמים העולמית שהוגש ביוני 2011 לאו"ם, (דה-קרימינליזציה (אי הפללה) של השימוש בסמים, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, אוגוסט 2011), עסקו בדה-קרימינליזציה של השימוש בסמים, והמליצו, בין היתר, להפסיק את הקרימינליזציה של העושים שימוש בקנבוס לצריכה עצמית בלבד.

ממצאים מעידים כי מרבית עבירות הסמים שבהן נפתחו תיקים, הן עבירות של שימוש והחזקה ורק מיעוט העבירות הן עבירות סחר (כ-16%-18% מעבירות הסמים). הפללת צרכני הקנבוס אינה תואמת את הלכי הרוח של מדינה חופשית ודמוקרטית, היא מהווה פגיעה בזכויות הפרט, ויתרה מכך, היא עלולה להוביל אזרחים נורמטיביים ושומרי חוק למעגל הפשע.

הצעת חוק זו לא נועדה לעודד שימוש בקנבוס או להניף דגל שכזה מבחינה חברתית. נהפוך הוא, הצעת החוק משאירה את הקנבוס כסם אסור בפקודת הסמים המסוכנים וקובעת קנס למי שיצרוך אותו

² ס"ח התשמ"א עמ' 322.

במקומות ציבוריים או למי שהחזיק את סם בכמות העולה על הכמות לשימוש עצמי אך שלא נועדה למסחר. יחד עם זאת, הצעת חוק זו תמנע את הפיכתם של אנשים בוגרים, שמלאו להם 21 שנה ונורמטיביים לעבריינים בעיני החוק. הצעת החוק תאפשר את המשך חייהם הרגילים והמקצועיים ואת תרומתם לחברה, ותמנע את הפגיעה הצפויה להם כתוצאה מרישום פלילי.

תועלת נוספת שתצמח מהצעת החוק היא חסכון כלכלי של סכומים עצומים המושקעים באכיפת החוק, והקלה על העומס הרב ממילא שיש על מערכת המשפט, אשר נאלצת לטפל באלפי תיקים פליליים בגין שימוש והחזקה של קנבוס לשימוש עצמי מדי שנה.

את הסכומים שיחסכו ניתן יהיה להפנות לטיפול במכורים לסמים קשים, לחינוך ולהסברה.

הצעת חוק בנושא דומה הונחה על שולחן הכנסת העשרים על ידי חברת הכנסת תמר זנדברג וקבוצת חברי הכנסת (פ/1814/20).

